

Locuint'a Redactorului

si

Cancelari'a Redactiunii

e in

Strat'a Morsiloru Nr. 18.

Scrisorile nefrancate nu se voru primi decat numai de la corespondintii regulari ai „Federatiunii.“
Articlii transmisi si nepublicati se voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalul politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Prețulu de Prenumeratiune:

Pre trei lune . . . 3 fl. v. a.
Pre siese lune . . . 6 „ „ „
Pre anulu intregu . . . 12 „ „ „

Pentru Roman'a:

pre a. intregu 30 Fr. = 3 Lei n.
„ 6 lune 15 „ = 15 „ „
„ 3 — 8 „ = 8 „ „

Pentru Inscriptiuni:

10 cr. de linia, si 30 cr. taes'a timbrale pentru fiesce-care publicatiune separatu. In loculu deschisu 20 cr. de linia.

Unu esemplariu costa 10 cr.

Pest'a, 21/9 iuliu, 1870.

Intre evinimintele mari cari preocupu tote poporele Europei, daca nu tota lumea, intielegemu resbelulu d'ntre Franci'a si Prussi'a cu tote consecintiele cari au se urmeze d'in acestu resbelu infricosiatu, se nu ne uitamu nece de lucrurile nostre interne, nece de ce'a ce face diet'a Ungariei intru interesulu pazei interne si multumirei natiuniloru conlocuitorie.

Indata ce ni au venitu la cunoscintia miscamintele de mare importantia ce se pregatescu in Europ'a, amu creditu ca guvernulu magiaru si partitulu seu si-voru sci face dorint'a si ca, punendu de una parte tote interesele loru personali, tote ambitiuile loru particulari si tote intentiunile loru culpabili de magiarisare, de suprematisare si de oprimerea libertatii prin institutiuni feudali si aristocratice, dicemu, amu creditu ca acestu guvernulu si-va cunosce calea sa ratecita si se va indrepta; amu creditu, ca guvernulu magiaru nu va mai perde nece unu minutu pentru a revoca pre comisariulu rege-cu d'in Transilvani'a, redandu acestei provincie nefericite autonomi'a sa; amu creditu ca, in aceste mominte grave, guvernulu magiaru si diet'a Ungariei nu voru intardia, dupa atata tempu perdutu, de a proclama principiele acele mari si eterne, cari singure potu fi garantii fericirei si bunei stari a natiuniloru d'in tiera; amu creditu, in fine, ca guvernulu magiaru si partitulu seu se voru tredi d'in ametiela loru si se voru petrunde una data, de-si la ora a doue-spre-dieca, de sentimintele conciliatiunei si bunei vointie, de respectarea reciproca a drepturiloru si intereseloru vitali a le natiuniloru d'in tiera. Tote aceste credintie a le nostre sunt si au fostu desierte. Chiaru se se intorca lumea preste capu, guvernulu magiaru si partitulu seu nu li pasa nece de catu. Marturisimu, ca credeamu imposibila una asemenea orbia si una asemenea ignorare a situatiunei.

Cetitorii nostri si-voru aduce a minte de proiectulu de lege relativu la organizarea municipieloru, de acesta opera reactionaria si draconica carea, mai pre susu de tote, este indreptata in contra natiunei romane si carea nimicesce chiaru si ultimele resturi de libertate, precum s'a demonstratu mai adese ori si intr'acestu diurnal. Se mai spunemu asta-di, ca guvernulu magiaru pretiuesce, prin numitulu proiectu de lege, mai multu averea decatu person'a, mai multu ignorantia decatu intelligentia, mai multu lenca decatu diligentia si apoi concentreza tota puterea administrativa in man'a sa si a organeloru sale, cari sunt comitii supremi. Acestu proiectu de lege, — ori-cine pote fi convinsu, — este precursorulu unci Legi electorali, dupa carea diet'a tierci va fi deschisa mai antaiu plutocratiei si nu persoanei, mai antaiu ignorantiei si nu intelligentiei, mai antaiu leniei si nu diligentiei si, in fine, mai antaiu immoralitatii si nu moralitatii, ca-ci ce insemna ore alta-ce dreptulu electoralu conditiunatu de unu censu atatu de enormu; ce insemna drepturile virili, pre basea caroru-a se voru constitui reprezentantiele comitatense si districtuali in diumetatea loru; ce insemna, dicemu, tote aceste alta ce decatu ca materi'a bruta este considerata ca persona, ca intelligentia, ca diligentia si ca moralitate? Intr'adeveru, mai bine monarcia absoluta, ilimitata, mai bine tirania arbitraria a unei singure persoane — carea, dupa impregiurari, pote sa fia inteligenta, activa si morale, — decatu una institutiune, carea nu represinta decatu multimea tiraniloru, si carea sustiene, ca numai a vere a este si pote fi bas'a drepturiloru cetatanesci; ca averea represinta totodata si person'a, si intelligentia, si activitatea, si moralitatea, si patriotismulu, si meritulu adeveratu, si sacrificiulu, si abnegatiunea. Si apoi, proiectulu de lege pentru organizarea municipieloru confirma tote aceste: elu institue una multime de tiranuti, — pre asié numitii comitii supremi, — cari nu voru fi respundietori decatu guvernulu; elu sustiene, ca a vere a este dreptulu si ca seracfa nu pote se fia de-

catu detorintia. Mai asteptamu, — ce'a ce va urma, de altmintrea, nesmintitu, — ca guvernulu magiaru se ni dee inca una lege electorale, emanata d'in spiritulu proiectulu de lege, de care ne ocupamu, si eta, ca natiunea romana va fi eschisa cu totulu d'in reprezentantia comunalu, d'in reprezentantia comitatense seu districtuale, si, in fine, d'in reprezentantia dietale; dicemu inadinsu: cu totulu, ca ci chiaru si institutiunile de asta-di a le tierci sunt nesuferite, in gradulu supremu, pentru natiunea romana.

Inse ad rem. Spre rusinea principieloru democratice moderne; spre rusinea drepturiloru personei, proclamate prin christianismu si prin toti cugetatorii mari ai lumii vechie si moderne; spre rusinea libertatii, egalitatii si a constitutiunismulu adeveratu; spre rusinea progresulu, sciintiei si a meritulu personalu: — proiectulu de lege pentru organizarea municipieloru fu primitu, ca base a desbateriloru speciali, in siedintia dietei Ungarice de la 16 iuliu; unu proiectu de lege fatalu, care divinisa aurulu si argintulu, si dispretiuesce intielegintia, sciintia, moralitatea, meritulu, si face d'in omu, d'in persona numai unu instrumentu vilu in man'a statulu; da, acestu proiectu de lege este atatu de fatalu, precatu de fatalu este totu irecutulu guvernulu magiaru si alu partitei sale si pre catu de fatala este situatiunea nostra de asta di, interna si esterna. Intrebamu, ca asié voiesce Dlu Andrassy si partisanii sei a intempina evinimintele si furtunele cari, mane pote, ne voru surprinde? Asié voiescu ei a sustiene neutralitatea, armata seu nearmata, a Austro-Ungariei? Asié credu ei, ca se va restitui concordia si pacea intre natiunile d'in tiera? Ce orbia! Ce deliriu! Ce erore funesta si fatale! Se presupunemu, ca mane va trebui se aperamu acesta tiera contra unei invasiuni d'in partea Russiei; nimeni nu se indoiesce, ca lupta are trebuintia de idea si de insufletire. Acesta idea si insufletire este: libertatea. Se ni arete Dlu Andrassy si partisanii sei libertatea natiunei romane d'in Transilvania, a carei-a autonomi'a este oprimata contra totoror reclamariiloru nostre celoru mai juste; se ni arete dna loru libertatea natiunei romane d'in Ungaria si Banatu, fia pre terenulu baserocescu, administrativu, politicu fia pre celu literariu. Noi asiguramu pre ori cine, ca natiunea romana este selava: slava in Transilvania, selava in Ungaria si Banatu. Este adeveratu, ca una natiune selava inca se scie lupta de sila, inse Dlu Andrassy va sci totu-odata, ca una lupta de sila se termina la Sadowa seu la Königgrätz, unde amu luptatu cu totii pre atunci, pre candu natiunea magiara inca era selava, precum este natiunea romana asta-di in Austro-Ungaria.

Se nu ni-se dica, ca guvernulu magiaru n'a cunscutu dorintiele natiunei romane si nedreptatile ceni s'au facutu, ca ci nu una data si-au radicat vocea deputatii nostri in dieta; nu una data a reclamatu press'a romana vindecarea reulu, pretinziendu a autonomi'a Transilvaniei si libertatea natiunei romane. Cu tote aceste, guvernulu s'a facutu totu-de un'a surdu. Asié, in 16 a l. c., proiectulu pentru organizarea municipieloru fu primitu, de-si deputatii romani, se pote dice in unanimitate, lu condamnara. Eca numele deputatiloru romani cari, in diu'a memorata, votara contra proiectulu: Babesiu Vinc., Bogdanu Vinc., Borlea Sig., Buteanu Lad., dr. Hodosiu Ios., Ionescu Dumitr., Ionescu Laz., Iurca Vas., dr. Maniu Aur., Mihali Petru, dr. Mocioni Ales., Mocioni Andr., Mocioni Georgiu, Popoviciu Sigism., Stanescu E. B.; — pentru proiectu au votatu: Hosszu Ios. (consiliariu ministerialu), Ioanovicu Georg. (secretariu de stat) si Ivaskovits; au absentatu: Popu Ios., Popu Sigism. Victoru, Mocioni Eug. si Petricu Iul. De aci se vede dara, ca doi deregatori, Hosszu si Ioanovicu, au votatu pentru, era Ivaskovits abie pote

fi consideratu de romanu; cu privire la absentii, scimu cu siguretate, ca DD. Petricu si Eug. Mocioni aru fi votatu contra si ca numai morbulu i-a impedeatu de a se infaisia in dieta, pentru a da espressionu, prin votu, acestei convingeri a loru; mai avemu de a insemna aci, ca DD. Hosszu si Sig. V. Popu (alesu cu unanimitate de unu votu) nu potu fi considerati de deputati romani, conformu concluseru Conferintiei de la Miercurea si ca, prin urmare, votarea seu a absentare a loru nu ne intereseza nece de catu, ca-ci romanii d'in Transilvania s'au tinentu passivi facia cu diet'a d'in Pest'a; remane dara se ne exprimemu profund'a nostra parere de reu facia cu Dlu secretariu de stat Georg. Ioanovicu si cu Dlu Ios. Popu (d'in Chioru), d'intre cari celu d'antaiu a votatu pentru proiectu, era celu d'in urma a absentatu, si nece ca-i cunoscemu convictiunea relativa la acesta cestiune vitale pentru natiunea romana.

Guvernulu magiaru are dara prob'a necontestabile, ca deputatii romani nu voiescu ca acelu proiectu de lege monstruosu si oprimetoriu alu libertatii se devina lege sanctionata. Dar' pentru ce si mai voimu noi a areta guvernulu nedreptatile ce ni le face? Au nu ni se spune in dieta, afara de dieta, prin guvernulu si prin partisanii sei, ca proiectulu de lege este indreptatu numai contra natiunei romane si contra Transilvaniei; ca drepturile virile sunt numai pentru paralisarea si slabirea natiunei romane; ca natiunea romana are se fia guvernata cu m'ina de feru, ca-ci altmintrea Transilvania este perduta, graviteza in afara, si natiunea romana se deslipesc de imperiulu austro magiaru. Asié! Asié! Adeca, diet'a magiara voiesce se ne lege cu forti'a si violentia de acesta tiera. Ce guvernare! Ce orbia! Daca guvernulu magiaru n'are trebuintia de consilieile nostre, apoi noi i pofimu cale buna catra abisulu catra care se grabescu, si de care nu noi lu vomu pote scapa, ca-ci atunci va fi pre-tardiu. Constatamu numai ca, incependu-se in septemana acest'a desbaterea speciala a supr'a proiectulu de lege fatala, majoritatea camerei magiare voteza cu una furia irresistibila toti paragrafi acestui proiectu de lege. Se nu mai facemu dara pedece, ca-ci guvernulu si diet'a luca de capulu loru, si in scurtu se va dovedi, ca nece decatu spre folosulu loru.

Cu privire la situatiunea esterna, carea devine d'in ce in ce mai intunecosa, cetitorii nostri voru consulta neincetatu telegramele ce le publicamu si cari caracterizeza pre deplinu acesta situatiune.

Unu telegramu de dto 19 a l. c. d'in Berlinu constata, ca contele Bismarck a anunciatu in acesta di camerei prusesci indicarea resbelulu d'in partea Franciei si ca acesta comunicare fu primita cu manifestatiuni sgomotose de placere si aprobare. Asié dara resbelulu intre Franci'a si Prussia se pote considera de fapta implenita; nu se scie numai momentulu, candu va suna prima puscatura. Pregatirile sunt enorme si de una parte si de alta si se continua cu cea mai mare energia. Statulu armatelu campestre este: in Franci'a 657.644 fetiori si 108.820 cai (478 batalione, 264 escadronu si 224 baterie); in Prussia (Confederatiunea Germaniei de Nordu): 620.505 fetiori si 144.831 cai (448 batalione, 304 escadronu si 214 baterie). Puterea combatenta seu capabila de resbelu se specifica asié: in Franci'a: 496.162 pedestri, 49.596 calareti si 1344 tunuri; in Germani'a de Nordu: 442.564 pedestri, 46.300 calareti si 1284 tunuri. Puterea marina in Franci'a: 55 nai pancerate, 233 nai de resbelu, 51 vaporuri rotilate, in fine 100 nai cu ventrele, la olalta provedinte cu 4680 canone; era in Prussia: 6 nai pancerate, 33 nai de resbelu, 5 vaporuri rotilate si 8 nai cu ventrele, la olalta provedinte cu 563 canone; (tunuri) De-si aceste date sunt scose d'in Journale prusesci, ori-cine va

vedé, că poterea Franciei, atâtu pre mare câtu și pre uscatu, este superioare celei prusesci.

Amu adusu aceste date relative la armatele Franciei și Prussiei, cari sunt asta-di cele mai potente staturi d'in Europ'a, pentru ca cetitorii nostri sè-si pota face una idea ore-carea despre stricațiunea și macelulu de omeni, ce se voru produce de ambe părțile. Se întielege că, in casu de necesitate, ambele potestate si-potu, daca nu duplică, celu pucinu renoi séu immultî poterile.

Intrebările de capetenia sunt, că fi va resbelulu d'intre Franci'a și Prussi'a localisatu, adeca pasî-voru numai aceste staturi singure la lupta, séu incinge-se-va lupt'a presto intrega Europ'a si, in acestu casu, cum se voru grupá ore aliantiele, si cari sunt acele staturi cari inspira cum-va temerea, că voru voii a pescui in turbure?

Aceste întrebări sunt in cea mai mare legatura un'a cu alt'a. Noi nu voim a osteni atentiunea cetitorilor nostri cu combinatiuni vane, ci i indreptăm la diferitele sciri si faime, cuprinse in telegramele nostre. Nu potemu inse a ascunde, că Russi'a inspira ce va ingrigiri Austro-Ungariei, carea este binecuvantata de vr'o 16 milioane de slavi. Intr'adeveru, tienut'a Russei este decideria in privinti'a unei conflagratiuni generali in Europ'a. Diurnalele semioficiali rusesi manifesta simpatie cătra Prussi'a, era cele indepedinte cătra Franci'a. Multi credu, că Russi'a va fi neutrale in resbelulu proruptu intre Franci'a și Prussi'a, era altii voiescu a scî, că ar' existe una aliantia secreta intre Russi'a și Prussi'a — si acestu-a este punctulu criticu pentru Austro-Ungari'a, — in fine, in urm'a calorfei de curendu a lui Gorciacoff la Parisu, unii presupunu, că acestu barbatu de statu ar' fi contielesu cu Napoleonu, si că tote căte s'au vorbitu despre intalnirile de la Ems aru fi pure inventiuni. Precum vedemu dara, guvernele nostre atotpotinte d'in Vien'a și Pest'a sunt chiaru atâtu de putienu informate despre starea lucrurilor, precum suntemu noi cesti laici, cari nu avem nece unu agentu politicu in Russi'a. Este siguru inse, că Austro-Ungari'a se teme de Russi'a ca de focu. Noi amu spusu-o in Nr. penultimu alu diariului nostru, că resbelulu este cestiune de morte pentru Austro-Ungari'a; dreptu ace'a nimene, d'intre nemtii și magiarii de la noi, nu voiesce resbelulu ci toti, cei ce se intereseza de esistinti'a acestui statu sdruncinatu, dorescu séu neutralitate a armata — pentru casulu de nevoia — séu neutralitate perfecta. D'in partea nostra vomu dice numai că, daca natiunea romana n'a fostu si nece că este ascultata până acuma, apoi faca cine ce va voii, că-ci natiunea romana inca si-va cunosce missiunea in ori-ce casu. Deci, noi romanii sè veghiăm era si era, pentru ca sè potemu fi pregatiti la ori-ce eventualitate.

Camer'a reprezentantiloru Ungariei.

Siedinti'a de la 16 iuliu.

Presiedinte: Paulu Somsich. Notariu: Colom. Széll. D'in partea guvernului au fostu de facia ministrii: Balt. Horváth, b. Ios. Eötvös, Ios. Szlávy și Stef. Gorove.

FOISIORA

Societatea academica romana

Sesiunea anului 1869.

Procesu verbalu.

Siedinti'a I. Vineri, 1. Augustu 1869.

Conformu articolului XIII d'in statutele societății si §. 1. d'in regulamentu, in urm'a convocărilor emanate de la delegatiune cătra toti membrii societății, societatea academica romana s'a intrunitu asta-di, 1-a Augustu 1869, la 12 ore, in localulu Universității, unde presiedintele in cuvinte caldurose saluta membrii adunati la sesiunea a trei-a a societății academice, si crede, că n'ar' poté deschide acesta sesiune cu cuventare mai potrivita decâtu dandu cetire poesiei sale „Imnul Creatiunii.“

Dupa acést'a, presiedintele declara sesiunea anului 1869 de deschisa.

Presiedintele anuncia că domnii membri: Georgiu Baritiu, Alesandru Romanu, Ionu Sbiora, Nicolau Ionescu și Vincentiu Babesiu l'au in-sciantiatu parte prin depesie parte prin scrisori, că preste pucinu au sè sosescu in Bucuresci spre a luá parte la lucrările societății.

Acést'a comunicare se ica spre placuta sciintia.

Presied. comunica că domnii: Titu Maioreseu, Ionu Stragescu, Alesandru Hajdeu și Stefanu Gonata parte si-au datu dimisiunea, parte au annunciatu că d'in certe respecte nu mai potu luá parte la lucrările societății academice.

Dupa ceremonialulu indatenatu, Emer. Ivánka adreséza intregu ministeriului urmatori'a interpelatiune: De ora-ce se pote intemplá, ca preste putienu tempu, patri'a sè chiane sub arme pre toti fiii sèi, si §. 57. d'in legea pentru aperiarea tieriei dispune că, „daca in casulu unui resbelu, starea trupeloru de linia (marina) si a armatei pentru aperiarea tieriei, normata in numit'a lege, nu ar' fi inca intregita, sunt supusi obligamentulu de a militá toti acei-a, cari, ce e dreptu, in 1858 s'au supusu asentării, inse n'au fostu chiamati neci in armata, neci n'au intratu ca voluntari in armata regulata séu pentru aperiarea tieriei;“ dupa-ce d'in impregiurea, că recrutările intemplate pana acum'a pre bas'a legi de aperiarea esistinte nu au completatu starea de resbelu a armatei prevediuta in acesta lege, trebue dedusu, că toti acei-a, cari in intielesulu prescripteloru de recrutare de pana acum'a au fostu eliberati de oblegamentulu militariu, inse nu au trecut inca preste 30 ani, au sè fia conchiamati spre intregirea trupeloru de linia, daca n'au intratu degiá ca voluntari in armata pentru aperiarea tieriei; dupa-ce individii, cari se afla in numitele clase, sunt mare parte capi de familia si meseriasi, si prin urmare servitiulu in trupele de linia ar' fi pentru ei cu multu mai greu, decâtu candu si-aru impleni oblegamentulu militariu in armata pentru aperiarea tieriei; dreptu-ace'a intrebua pre intregu ministeriulu, daca s'a facutu degiá despusetiune, ca publiculu sè fia facutu atentu in mesura suficiente si pre cale oficiale la impregiurările de mai susu? — Pre ministriulu presiedinte lu intrebua, daca au facutu degiá despusetiune, ca individii mai susu numiti si cari intra ca voluntari in armata pentru aperiarea tieriei, sè pota fi asentati la companiele, ce sunt mai aproape de locuintiele lor?

Iosifu Madarász adreseza ministriului presiedinte urmatori'a interpelatiune: Aplecatu si eapace e guvernulu unghurescu d'a sustiené si garantá pentru Ungari'a perfecta neutralitate in resbelulu ce se va incinge intre Pussi'a și Franci'a? — Ambe interpelatiunile se voru comunicá ministeriului.

Minist. comerciului, Ios. Szlávy, respundiendu la interpelatiunea deputatului Mauritiu W a h r m a n n, facuta in privinti'a sporirei tacei vamale pentru importulu spiritului d'in partea guvernului italianu, declara că guvernulu va intreprinde tote pentru a aperia interesele industriei de spiritu. Interpelantele este multumitu cu respunsulu datu, si camer'a lu iè spre sciintia.

Camer'a trece la ordenea d'ilei si procede la votarea nominale asupr'a proiectului municipalu, a carei-a rezultat este urmatoriu: 203 au votatu pentru, 145 contra proiectului, 54 deputati au fostu absinti; prin urmare proiectulu s'a primitu cu 58 voturi de basa pentru desbaterea speciale. Deputatii romani au votatu in modulu urmatoriu: dr. Iosifu Hodosiu, dr. Aureliu Maniu, Petru Mihályi, Vasiliu Buteanu, Vasiliu Jurca, dr. Alesandru Mocioni, Georgiu Mocioni, Andreiu Mocioni. Vincent. Babesiu, Sigisimundu Borlea, Vin. Bogdanu, Lazaru Ionescu, Dumitru Ionescu, Em. B. Stanescu si Sig. Popoviciu au votatu contra; Georgiu Ioanovicu si Iosifu Hosszu pentru proiectu; Sigis. Popu, Iosif Popu, Eugeniu Mocioni si I. Petricu au fostu absinti.

Dupa publicarea rezultatulu votării se suscepe desbaterea speciale, si se primesce titlulu proiectului. La §.

Fiindu-că majoritatea membriloru nu e presente, remane a se luá conclusiune asupr'a acestei comunicări, candu membrii voru fi de facia in numerulu cerutu de statute, art. XIV.

D. Laurianu, secretariu generalu, cere voii a dá cetire raportulu delegatiunei despre lucrările sale d'in anulu espiratu.

D. Hodosiu observa că, dupa §. 2. d'in regulamentu, sesiunea anuale se pote deschide la termenulu prefiptu in statute, 1-a Augustu, chiaru si daca majoritatea membriloru actuali n'ar' fi presinte. Daca majoritatea membriloru nu e presinte, membrii adunati, in intielesulu acelui §., nu potu face alta, decâtu a se intruni séu in sectiuni séu in conferintie, pentru prepararea lucrărilor ce concernu societatea. Majoritatea membriloru asta-di nu e presinta. A supr'a raportulu delegatiunei ar' trebui a se luá vre o conclusiune, ce'a ce numai societatea in adunare completa ar' poté face; prin urmare numai acolo s'ar' poté ceti raportulu in modu oficialu. Asié, de si nu este in contra cetirei raportulu, dar' cere mai atâtu ca, in conformitate cu §. 2. d'in regulamentu, membrii presinti sè se declare intruniti in conferintia si acolo sè se deé cetire raportulu, avendu apoi in modu oficialu a se ceti, candu membrii actuali voru fi presinti in majoritatea ceruta de statute.

Acést'a opiniune se adopta, si presiedintele, inchiaindu siedinti'a de deschidere a adunarei societății, declara membrii adunati de intruniti in conferintia.

Dupa acést'a, secretariulu generalu dá cetire punctatiuniloru principali, dupa cari are sè fia compusu raportulu delegatiunei.

se estinde una discutiune lunga si viua, carea se va continuá in siedinti'a venitoria.

Ministriulu comerciulu, Ios. Szlávy, pune pre biuroulu camerei legea sanctiunata de Majest. Sa despre radicarea unui edificiu telegraficu postalu in Pest'a. — Se tramite camerei magnatiloru spre publicare.

Siedinti'a se inchiaia la 2¼ ora d. m.

Siedinti'a de la 18 iuliu.

Presiedinte: Paulu Somsich. Notariu: Colom Széll. D'in partea guvernului au fostu de facia ministrii Ios. Szlávy, Car. Kerkápolyi, Stef. Gorove și bar. Ios. Eötvös.

Dupa autenticarea procesulu verbalu alu siedintiei ultime, se presinta mai multe petitiuni, cari se transpunu comisiunei petitiunarie.

Camer'a procede la ordenea d'ilei si adopta fara neci una modificatiune bugetulu séu pentru lun'a lui iuliu.

Urméza la ordenea d'ilei continuarea desbaterei speciale a supr'a proiectulu municipalu. — Dupa una discutiune lunga si viua, majoritatea camerei adopta §. 1 alu proiectulu d'impreuna cu amendementulu si proiectulu de conclusu alu deputatulu Maur. W a h r m a n n. Se cetescu si primescu §-ii 2 si 3.

Ministriulu comunicatiunei, Stef. Gorove, pune pre biuroulu camerei legea sanctiunata de Majest. Sa despre construirea călii ferate ung. de Nordu. — Se tramite camerei magnatiloru spre publicare.

Siedinti'a se inchiaia la 2 ore d. m.

Siedinti'a de la 19 iuliu.

Presiedinte: Paulu Somsich. Notariu: Alesandru Bujanovics. Pre bancele ministeriali: Car. Kerkápolyi și Ios. Szlávy.

Dupa ceremonialulu indatenatu, presiedintele pune pre biuroulu camerei literale credentiunali ale deputatulu Adamu L á z á r, alesu in Muresiu-Osiorheiu. Se tramitu comisiunei verificatorie. — Dupa ace'a se presinta mai multe petitiuni, cari se transpunu comisiunei petitiunarie.

Vinc. Bogdanu interpeleza pre ministriulu presiedinte si pre alu instructiunei publice in privinti'a institutulu militarescu asié numitu Ludoviceum. (!!! Red.)

Colom. Tisza interpeleza pre intregu ministeriulu in privinti'a observării unei neutralități neconditionate facia de resbelulu eruptu intre Franci'a și Prussi'a. — Ambe interpelatiunile se voru comunicá guvernulu.

Paulu Hoffmann relatezá, că comis. de imunitate a aprobatu petitiunea procurorulu generalu, prin carea cere permisiunea camerei d'a intentá procesu de pressa contra deputatulu dr. Svetozaru Miletics. — Raportulu se va tipari.

La ordenea d'ilei urmeza continuarea desbaterei speciale a supr'a proiectulu municipalu si se adopta pana la §. 20, a supr'a carui-a s'a escatu una discutiune viua, la carea participara deputatii: Franc. Pulszky, Paulu Szontágh, minist. Eötvös, Ales. Almássy, Lad. Korizmicș și Ladis. Tisza.

Siedinti'a se inchiaia la 2¼ ore d. m.

Publicamu estrasulu vorbirei deputatulu dr. Paulu Hoffmann, tienuta in siedinti'a de la 9. iuliu a camerei reprezentantiloru:

D. presiedinte dice că, conformu §. 10. d'in regulamentu, ar' fi bine a se alege unu secretariu a d h o c si propune de atare pre D. Ios. Hodosiu.

Propunerea se adopta si D. Dr. Ios. Hodosiu se proclama secretariu a d h o c.

Dlu presiedinte comunica, că D. G. Sionu a cerutu concediu pre 5. d'ile.

Conferinti'a, nepotendu acordá concediuri, dlu G. Sionu se considera in absentia pre 5. d'ile.

Se ica in deliberatiune timpulu tienerei siedintieloru, si se decide a se tiené siedintie in tote d'ilele, era ora se va determiná d'in siedintia in siedintia.

Siedinti'a II., Sambeta, 2. augustu 1869.

Presiedintele, dupa cetirea procesulu verbalu alu siedintiei trecute suleva o interesanta conversatiune, la carea ieu parte mai multi dni membri a supr'a Isvodulu lui Clanau. Si toti sentu necesitate de a se studiá cu tota seriozitate acestu isvodu.

De asomene se discuta a supr'a starei scoleloru nostre cu inceputulu secululu presinte.

Secretariulu generalu anuncia, că in urm'a concursulu publicatu in anulu trecut pentru cea mai buna traducere romana a opului: „De bello gallico“, a incuru la delegatiune unu singuru manuscriptu cu devis'a „Concordia vires crescunt.“

Candu societatea va fi adunata in numerulu cerutu de statute, se va dá unei comisiuni pentru censurare.

Se cetescu dimisiunile dloru T. Maioreseu, J.

Paulu II o f f m a n n : (Strigări sgomotoase : Recede !)
 Innainte de a vorbi despre proiectul municipal, imputa guvernului, că încă n'a introdus reformarea justiției. Guvernul nu se poate trage la răspundere dacă justiția este atât de rea ; înse se poate trage la răspundere, pentru că n'a meliorat-o încă. (Miscare. Strigări : La obiectu !)
 Mai întâi voiesce să vorbescă despre cetăți. Innainte de ast'a cam cu unu anu, oratorele s'a declarat între aplauzele drepte, că nu pote primi proiectul de lege alu deputatului Danil I r a n y i relativu la libertatea religioasă, de ora-ce acelu-a este una asié numita lex satura, fiindu că contine obiecte eterogene. La Romani nu se poteau neci de cătu presintă asemenea leges saturae, si ele sunt si de respinsu. Că ci, contienendu obiecte diferite, se pote intimplă, ca unu obiectu să fi adoptaveru, era cel'a-laltu de respinsu.

Dreptu-ace'a omulu vine în una pusetiune forte neplacuta, că-ci s'eu primesco proiectul de lege, atunci trebuie să primesca si acele părți ale lui, pre cari nu lo aproba, s'eu respinge proiectul, si atunci trebuie să respinga si părțile, cari s'ar' pot' adoptă. În una asemenea pusetiune se afla si oratorele facia de proiectul municipal. Acelu-a este una lex satura ; elu contine obiecte eterogene ; elu voiesce să organizeze de-una-data cetăți si comitate ; si pentru ace'a oratorele nu pote primi proiectul de lege, de ora-ce despusetiunile, cari le privesce de utile pentru cotta, pentru cetăți le considera de stricatiose, si multe alte despusetiuni, cari pentru cetăți sunt folositorie, pentru cote voru fi stricatiose.

Ministrulu interneloru a comunicatu camerei surprinse că ministeriulu a elaboratu degiă unu proiectu de lege constatoriu d'in 23 §-i, despre organizarea cetătiloru, înse guvernulu a decisu a lu suprime.

Ei bine, casulu acestu-a constata numai adevertiu proverbiului, că ide'a cea d'antăiu este cea mai buna. Dauna, că dlu ministru nu a remasu prelanga ide'a d'antăiu ! Ace'a ar' fi fostu cea mai buna. Premiendu aceste, oratorele areta, pentru ce nu pote primi proiectul municipal. Se afirma, că organizarea coteloru este neincunjuratu de lipsa, si pentru ace'a trebuie adoptatu proiectul. Acést'a nu este neci una demonstratiune logica. Dacă proiectul de lege este necesariu, acést'a încă nu demustra, că trebuie să fi si reu. (Aprobare viua în stang'a). Cumcă proiectulu este necesariu, acést'a nu absolva guvernulu de la detorint'a, ca să-lu elaboreze bine. Că-ci de altminte guvernulu ar' gatá forte usioru cu elaborarea celor mai importante proiecte de legi, fiindu siguru că voru fi adoptate. Elu trebuie numai să ascepte până candu una reforma va deveni neincunjuratu de lipsa, până candu va fi mai intardiată, atunci să presinte, în momentul d'in urma, proiectulu de lege, si apoi, dupa logic'a de mai susu, acelu-a trebuie să se primesca.

D'entre deputatii, cari până acum'a cu sprignitu proiectulu de lege, neci unulu n'a potutu corespunde detorintei sale. Afara de secretariulu Tóth, care a cantatu imnuri proiectulu de lege, toti cei-a-lalti au d'is : Proiectulu de lege este reu, prin umare trebuie să-lu adoptă. Iuliu K a u e z a declarat, că, d'in punctulu de vedere alu teoriei, voturile virile nu se pota rectificá. Franciscu P u l s z k y si-a exprimat neindestulirea, că cetățile si cotele se arunca în una óla. Cu tote acestea înse ambii au adoptatu proiectulu. Aoperatorii d'icu : Proiectulu e reu, înse noi lu adoptămu, că-ci sperămu că se va pot' îndreptá. Oratorele dice : Proiectulu e reu, si pentru ace'a nu-lu adopta. (Aprobare viua în stang'a)

Proiectulu de lege nu-e neco pesce, neco carne. Elu nu creeza neci centralisatiunea burocratica, neci autonomi'a municipale. Avantagiulu centralisatiunei burocratice este rapediunea, cu carea se esecuta tote ordinationile ; că-ci guvernulu are spre despusetiune unu aparatu de oficiali, la a carui-a supunere neconditiunata pote contá. Înse, dupa acestu proiectu de lege, guvernulu n'are unu asemenea aparatu, prin umare, uniculu avantagiulu alu centralisatiunei dispare. Éra de alta parte, proiectulu nu creeza neci una autonomi'a, că-ci acesteia i se opune omnipotenti'a comitelui supremu. Dreptu-ace'a, proiectulu nu pote indestulá neco pre centralisti, neco pre autonomisti. Elu indestulesce numai pre acei-a, cari voiescu să faca una punte spre centralisatiune.

Una frasa, pronunziata prim'a data de unu diariu germanu d'in Pest'a, si intrebuintata chiaru si în camera, suna : Votulu virilu nu este unu dreptu, ci una detorintia. Acést'a frasa n'are neci una însemnetate científica. Numai antucia s'ar' pot' dice, că votulu virilu este una detorintia, candu s'ar' d'ice în lege : Nu acelu-a, care solvesce mai multa contributiune, obtiene unu votu virilu, ci acelu-a care, afara de acést'a, se distinge prin inteligintia si a facutu degiă servitii reale afaceriloru publice.

Multi se provoca acusi la Angli'a, acusi la Belgi'a si Prussi'a, pentru ca, estu-modu, să apere voturile virile, si să faca plausible multe alte despusetiuni ale proiectulu de lege. Oratorele crede, că multe despusetiuni ale proiectulu afla exemple în alte țiere, înse să i se numesca una unica țiera pre tota suprafaci'a pamentului unde să exista una institutiune chiaru asié, precum voiesce să o creeze proiectulu de lege.

Mai departe, oratorele nu pote adoptá proiectulu si d'in caus'a spiritului ce contine. Acestu-a se opune directu principiiloru legiloru d'in 1848, si oratorele protesteaza resolutu contr'a pigmeiloru tempului nouu, cari ar' voi să faca îmbunătățiri la marea opera, pregatita de gigantii natiunii încă la 1825 si realizata în an. 1848. (Aprobări si aplauze sgomotoase în stang'a.) Proiectulu voiesce să rumpă éra-si natiunea, carea mai înainte éra despartita în caste, éra prin legile d'in 1848 deveni unita în unu organismu. Guvernulu nu crede, că poporul se va pot' guverná pre sine însu-si, si elu mai multu se increde vitelului de auru de cătu poporului, elu crede că avut'i'a e mai chiamata la selfgovernmentu.

Oratorele are dá imputá proiectulu de lege una erore mare. Acést'a este — se roga de iertare, dacă va intrebuintá vre-una espressione neparlamentaria, si declara că prin ace'a nu voiesce să vatem pre nime — bicoloria proiectulu (cu done facie, faciarnicia). Acést'a pote fi la locu în diplomafia, înse în lege neci una-data. Oratorele spune, că a studiatu legelatiunea întregi lumi culte d'in unu tempu de trei mii ani si rezultatulu acestoru studie este cunoscint'i'a, că nemie'a nu se resbuna mai tare, de cătu bicoloria în lege. Acést'a bicolorie se manifesteaza în enumerarea agendelor, ce cadu în cerculu de activitate alu municipaloru, în omnipotenti'a si pusetiunea comiteloru supremi si, în fine, în voturile virile.

Ar' fi unu ce de compatimitu, candu cei avuti n'aru posiede atât'a putere în Ungari'a, ca să alega în comitate numai membri de clas'a loru. Si e iar pentru ace'a nu sunt de lipsa voturile virile, că ci acei-a, cari întra în comitetu sub titulu voturiloru virile, voru participá la elu si prin alegere. Guvernulu înse nu voiesce să conceda una alegere generale, fiindu că nu are incredere în po-

poru. Într' adeveru, poporul n'a meritatu acést'a neincredere cu atâtu mai putienu d'in partea acestui guvernulu si a acestei partite, pre carea a alesu-o de doue ori în camera, carei-a i-a datu de doue ori majoritatea, punendu-o chiaru prin ace'a în pusetiune d'a esecutá impacarea de dreptu publicu. (Aprobări si aplauze sgomotoase în stang'a.)

Dupa ace'a oratorele face ore-si cari observatiuni la vorbirile de până acum'a. Într' altele s'a d'is si acea, că acestu proiectu e reclamatu chiaru si de situatiunea țierei ; oratorele înse este convinsu despre contrariulu si scie, că acestu proiectu de lege va aduce pericle mari a supr'a țierei. Se d'ice, că voturile virile aru face să între inteligint'i'a în comitatele cottense, ce'a ce înse nu se pote demustrá. D'in contra, inteligint'i'a, carea e împreunata cu posesiunea, respecteaza mai multu unu dreptu, care lu obtiene prin alegere de cătu pre acelu-a ce-i se dá prin voturile virile. Acést'a o demustra impregiurarea, că în camera reprezentantiloru se afla una multime de deputati, cari dupa nascere sunt membri ai camerei magnatiloru, înse preferu a primi mandatulu poporului decâtu ca să si exerciteze voturile lor virile în camer'a magnatiloru.

Stangei i-s'a imputatu, că voiesce reactiunea coteloru. Ce-e dreptu, ea n'are trebuintia de a perare, cu tote aceste înse oratorele trebuie să observe, că nu stang'a, ci guvernulu voiesce să initieze reactiunea de dreptu publicu contr'a legiloru d'in 1848. (Aprobări sgomotoase si prelunge d'in stang'a.)

S'a d'is, că voturile virile voru introduce numai unu censu mare ; oratorele înse crede, că prin acele se va introduce una adeverata aristocratia, cea mai funesta d'entre tote.

Secretariulu de statu T ó t h a declarat, că drepturile municipale trebuiescu date avutiloru, acelor avuti, cari în anii reactiunei au salvatu, prin opunerea lor passiva, constitutiunea. Da, cei avuti au salvatu constitutiunea ; au salvatu-o înse numai asié, că întreaga natiunea stetea atunci la spatele lor. La casu candu natiunea se va întorce de cătra ei, atunci ei nu voru representá neci una putere.

T ó t h d'ice, că guvernulu nu pote altminte-re-a guverná Ungari'a, de cătu dupa proiectulu d'in discutatiune. E bine, oratorele are despre guvernulu una opiniune multu mai buna, de cătu se creda, că întru adeveru guvernulu nu pote guverná altminte-re-a, decâtu dupa acést'a lege. Înse, dacă într'adeveru guvernulu nu pote guverná altminte-re-a, oratorele si-ié voia a-i dá unu sfatu bunu : **D e p u n a - s i g u v e r n a r e a !** (Aprobări sgomotoase în stang'a, miscare în drept'a.) **C a u t e - s i a l t u p o p o r u , a l t a ț i e r a , p r e c a r i i v a p o t é f e r i c i c u a c é s t a a r t e d e g u v e r n a r e . P o p o r u l c a r e l o c u e s c e i n t r e t r e i m u n t i s i p a t r u f l u v i e , n u v a l a s á s e f i a g u v e r n a t u i n m o d u l u a c e s t u - a !** (Aplauze sgomotoase, cari dureza mai multe minute, si urări entusiastice d'in stang'a, acompaniate si de tribune.)

VARIETATI.

* (Statistic'a suicidiiloru în Viena.) În anul trecut si-au terminatu viet'i'a în Viena, prin suicideri, 107 persoane, d'entre cari 76 au fostu de seculu barbatescu si 31 de celu femeescu. Suiciderile cele mai multe s'au intimplatu în luna lui iuniu. În acést'a luna

Stragosc'u, A. H a j d e u, precum si scrisorea dlui St. G o n a t a, prin carea areta, că pentru anulu curentu nu va pot' participá la lucrările societății.

A. H a j d e u, în scrisorea sa, areta că în Russi'a în Moscovi'a se afla în manuscripitu duse diferite lexicone de limb'a romana, unulu de la finea secului 17, si altulu de la inceputulu secului 18, celu d'antăiu în bibliotec'a societății imperiale de istori'a si anticități rusesci la Universitatea d'in Moscovi'a, é' alu doile în bibliotec'a fosta a grafului Tolstoi, éra acum a guvernului ; amenduoe aceste manuscripitu le presupune a fi autografele renumitulu romanu d'in Moldov'a, spatarinlu Nicolau Milescu, si ale neuitatulu P. Dositeiu, fostulu archieppu alu Sucevei. — Apoi areta că în bibliotec'a acad. de teologia de la Moscovi'a se afla în limb'a latina manuscripitu operei lui Dimitrie Cantemiru, intitulata „Descrierea Moldaviei“. În urma, recomanda societății a procurá copi'a acestoru opere atâtu de pretioase pentru romani, prin trimiterea unui anume membru d'in societate la Moscovi'a.

Conferintia, discutendu acést'a cestiune, afla cu cale de a cere prin guvernulu tramiterea originaleloru înse-si la societate pre unu timpu determinatu spre a se copiá chiaru aici.

Se aréta necesitatea de a aduce în ordine esacta bibliotec'a societății si se propune regularea ei. Propunerea se adopta.

Se radica cestiunea despre starea fondului societății, în anulu espiratu, si dacă delegatiunea a facutu vre o dare de s'ema despre tote aceste ?

Dlu secretariulu gen. raspunde, că delegatiunea are acuta gat'a o asemenea dare de s'ema, si că o va supune

apretiarei societății pre data ce membrii ei voru fi intruniti în numerulu cerutu de statute.

Siedint'i'a III., Luni, 4. Augustu, 1869.

Se constata, că DD. membri V. B a b e s i u si I. S b i e r a, sosindu ieri în Bucuresci, asta-di au luat parte la siedintia.

Se cetesce o scrisoria a dlui T. C i p a r i u, prin carea anuncia, că nu pote veni la inceputulu sesiunei spre a luá parte la siedintiele adunarei societății, dar' că mai tardu e posibilu. că va veni.

Se ica spre sciintia.

Se cetesce o alta scrisoria a dlui T. C i p a r i u, prin carea impartesiesce că, incredintiatu fiindu cu tiparirea opului de gramatica, premiatu anulu trecut, s'a tiparitu până acum 10 cole, si că urméza cu tiparirea mai departe, dar' că totu opulu va esi în tipariu până la 25—27 cole, éra nu numai 15 cole, precum se calculase la inceputu, prin umare că, pre langa sum'a de 100 galb. spese de tipariu, s'ar' mai cere una suma de 60 galb. înca.

Delegatiunea va luá măsurile necesare în privint'i'a ast'a si va relatá societății în adunare completa.

Se cetesce raportulu casierului despre starea fondului societății.

Conformu conclusului d'in siedint'i'a trecuta, acestu raportu, d'impreuna cu adnesele lui, se va ceti în adunare completa, se va numi o comisiune pentru a esaminá tote actele si a cercatá cum si pre ce temei se

facu versamintele lui Zappa de 1000 galb. pre anu, si cum aceste versaminte s'ar' pot' asocurá pentru societate.

Siedint'i'a IV., Marti, 5. Aug. 1869.

Se suleva cestiunea că, acei DD. membri cari s'au insarcinatu s'eu au binevoitu a face colectiune de cuvinte romane, cum si unde au a depune asemenea colectiuni ?

Se decide a le adresá presiedintelui spre a fi înaintate la societate.

În legatura cu acést'a cestiune, conferint'i'a afla cu cale de a se invitá D. C i p a r i u a tramite la societate glosariulu de cuvinte vechie romane, cu care se insarcinase încă în anii trecuti ; de asemenea a se invitá directiunea scoleloru de medicina de aici, precum si ministeriulu lucrăriloru publice, de a comunicá societății glosariile sale de cuvinte speciali în medicina, tehnica si altele.

În cătu pentru tiparirea acestoru colectiuni si glosarie de cuvinte, romane ca societatea să decida, cu ce ortografia să le tiparesca, si dacă voiesce a le publicá numai în anele societății s'eu în editiuni separate, s'eu va deschide societatea o Foia a sa propria periodica pentru publicatiuni de asemenea natura.

Se constata, că dlu Gavrilu M u n t e a n u, d'in cauza de morbu, nu va pot' luá parte la siedintiele adunarei d'in acestu anu.

Asemene se constata, că DD. A. H o r m u z a c h i si V. A l e s a n d r i n'au respinsu încă la invitările delegatiunei pentru a se presentá la adunările societății.

s'au inveninat 49 persoane parte cu ciancali, parte cu fosfor si acra sulfurica; 27 persoane s'au spinduratu, 12 s'au impuscatu, cate 7 si-au terminatu victi'a prin inecare si instrumente taiatorie, 3 prin sariri d'in vre-o inaltime si 2 prin impuncture. In 28 de carari e cunoscutu motivulu suiciderii; de noue-ori a fostu cauza suiciderii morbulu fisicu, de siette-ori nebuni'a si alte defecte spiretuali, de cate trei-ori amaretiunea produsa prin amore, nefavoritoriele raporturi materiali si discordi'a familiara, una data vatemarea sentiului de onore, frie'a de rusfne si amaretiunea vietiei. 16 persoane fure ucise si asasinate.

*(Statistica scoleloru d'in cottulu A b a u j.) Numerulu copiiloru deobligati a ambli la scola face 21.238, alu celoru ce cerceteza scol'a: 12.383; nu se impartiescu de instructiune: 8655; nr. scoleloru: 210; comunitati fara scole: 58; nr. edificieloru scolare: 201; d'intre aceste sunt in stare rea: 150; chilie scolare: 209, localitati pentru invetiatori: 182; prevediute cu requisite scolare: 138; nr. invetiatorilpru 235; posturi invet. neimplute: 68; salarie invetiatoresci preste 300 fl.: 13, sub 300 fl.: 213.

*(Pertratatarea procesului de pressa, intentatu contr'a deputatului Svetozaru Mileties, carea era se se tiena in 20. I. c., s'a amenatu pre 28. augustu a. c.

Sciri electrice.

Berolinu, 18. iul. „Staatsanzeiger“ publica doue acte spre aprecierea declaratiunilor facute de ministrii francezi in sedinti'a 157. Celu d'ant'iu, redactatu sub aprobarea nemediulocita a regelui, raporteza, ca Benedetti a cerutu in 9 iul. de la rege, ca se demande principelui de Hohenzollern a-si retrage cuventulu relativu la primirea coronei ispaniole; regele dechiara, ca elu nu a ordonatu acest'a, prin urmare n'are ce si-retrage. In una a doua audientia, in 11 iul., Benedetti cerca a face presiune a supr'a regelui, ca se staruesca, ca principele se renuncie la corona. Regele respunde, ca principele este liberu in resolutiunile sale si ca de presinte se afla in caletoria. In 13 iul., regele dede lui Benedetti una foia cu telegramulu relativu la renunciarea principelui de Hohenzollern, d'icundu, ca alta scrisore d'in Sigmaringen n'are. Benedetti dechiara, ca recunoscce abdicarea, ceru inse ca regele se lu-asecure decisivu, ca nice una data nu-si va mai da invoierea la acesta candidatura. Regele respinse acesta cerere. Cu tote aceste, Benedetti ceru una a trei'a audientia la regele spre a-si renof cererea. Regele respinse audientia sub cuventu, ca n'are se-i dee altu respunsu. La plecarea lui Benedetti spre Coblenz, regele, trecundu pre la gara, lu saluta. Alu doilea actu contine raportulu adjutantului d'in serviciu, Raziwill, relativu la esecutarea mandatului regescu, care respinge cererea lui Benedetti de a i se da una noua audientia.

Berolinu, 18. iul. Angli'a intreb'a pre guvernulu prusescu, daca are de cugetu ca, in intiesulu tractatului d'in 1856, se incunoscintieze poterile neutrali despre cestiunea de certa inca inainte de a prinde armele. Una asemene intrebare a facutu si in Parisu.

Munchen, 18. iul. Ministrulu de resbelu presenta unu proiectu de lege relativu la unu creditu militariu estra-ordinariu de 26.700,000. Ministrulu presiedinte dice: nu e vorba de cestiunea ispaniola, ci de cea germana.

Parisu, 18. iul. Franci'a promite guvernoloru germane, in ca'u de neutralitate, respectarea cea mai perfecta a teritoriului lor, la d'in contra, le amenintia cu tractarea cea mai aspra. Se pregatesce una proclamatiune catra natiunea germana, in carea se dice, ca resbelulu se va restringe numai contr'a Prusiei, si ca Franci'a nu voiesce a lua nice una palma de pamentu germanu.

Parisu, 18. iul. La bus'a londona s'a latitu scirea, ca Rusi'a este aliata cu Prusi'a; aici nu se prea crede.

Luxemburg, 18. iul. Bismark anuncia, ca Prusi'a va respecta neutralitatea Luxembur'ului pana atunci, pana candu o va respecta si Franci'a.

Viena, 18. iul. Comunicatiunea cu Franci'a pre lini'a ferata Elisabet'a este intrerupta. — In consiliulu ministerialu de ieri, Maiestatea Sa s'a resolutu pentru observarea celei mai stricte neutralitati. — Diet'a este conchiamata pre finea lunci curente spre a face alegerile la sen. imperialu.

Washington, 18. iul. Admiralulu Porter recomanda a se face dispusetiuni de inarmare, ca-

ci s' pote intempra ca si Americ'a se fia trasa in incurcaturele europene.

Londra, 18. iul. Granville dechiara in casa de susu, ca Angli'a si-va proclamata neutralitatea indata-ce va fi ajunsu indicarea de resbelu in Berlinu.

Roma, 18. iul. Ieri s'a intempratu votarea solemn a asupra dogmei de infallibilitate, 533 votara pentru si 2 contr'a.

Parisu, 19. iul. Imperatulu decise a nu concede intrarea in cartirele principali nice unui oficeru voluntariu seu strainu. Vre-o 500 hannoverani facure ieri una demonstratiune, portandu flamur'a franceza. Camer'a primi cu unanimitate tote proiectele de legi relative la mediu-locele pentru portarea resbelului. Consululu americanu lua asupa-si protegerea supusiloru prusesci, cu invoierea guvernului francezu.

Florentia, 19. iul. Laporta si Micelli anunciau inca in sedinti'a de ieri interpellatiuni relative la cestiunea d'lei si cerura a se presinta documentele despre acesta cestiune. Dupa-ce inse ministrulu de esterne esprima, ca resbelulu se va restringe numai intre poterile respective si astufeliu presintarea documentelor nu este oportuna, interpellatiunile se amenara.

Cerneuti, 19. iul. Ministrulu Petrino

fu alesu deputatu d'in partea proprietariloru mari.

Viena, 19. iul. Scirea, cum-ca francesii voru parasit statulu papalu, se constataza. — In consiliulu ministerialu de ieri, tienutu sub presiedinti'a imperatului, s'a decisu, ca Austri'a se observe neutralitatea nearmata.

Munchen, 19. iul. Se asecura, ca maiortatea camerei se va dechiara pentru neutralitatea armata.

Berolinu, 18. iul. Bismark impartesi in sedinti'a de asta-di, ca plenipotentiatulu francezu a predatu indicarea de resbelu. Camer'a va indrepta regelu una adresa.

Bern, 19 iul. Franci'a si Prusi'a recunoscce cura neutralitatea Helvetiei.

Constantinopolea, 19. iul. Tota rezerv'a armatei turcesci este conchiamata.

Haga, 19 iul. Asta-di dupa media-di s'a auditu in Scheveningen unu sunetu de tunu de pre mare, in directiunea de la Nordu spre Nordvestu.

Mnicu, 19 iul. Camer'a a adoptatu creditulu militariu estraordinariu de 18,200.000 fl.

Proprietariu si editoriu ALESANDRU ROMANU

Redactoru respund. interim. IONU PORUTIU.

Feriti-ve de speculanti amagitori!

Intre multele anunturi, mai alesu cele de orologie, sunt unele prea pompose si compuse cu intentiunea de a prinde in cursa pra laentorii de la tiers (provinciali). Ori si cine dar intru interesulu seu propriu foresca-se de a cumpra orologiele pentru cari venditoriulu nu pote da garantia da ajunsu. Orogiolele cumperate de la mine se potu totdeauna si dupa placu a a mi-se returna, au a se schimb'a cu altele, una dovada acest'a de cea mai osaca soliditate.

MEMORIELE DILELORU NOSTRE

sunt orologiele preabine regulate, cari se vendu cu reversalo de garantia; acele se vendu, precum se pote ved'e mai la vale, cu pretiuri forte mico, numai ca trecerea lor se fia mai mare. Deci, minene se na scape ocaziunea binevenita de a se preved'e cu una esemene obiectu alatu de trebuintiesu pentru fie seu care casa.

Pentru tote orologiele se garanteza.

- 1 orologie frumoasa cu capsula de bronzu si cadranulu emailatu fl. 1.40
1 cu cadranulu de porcelana emailata fl. 1,60
1 cu sucuria (care bate) fl. 2,80
Ori care d'in aceste, impreunate cu desceptatoru, 20 cr. mai multu.
1 orologiu, formatu mare, frumosu lucratu, cu cadranu de porcelana fl. 2,80 pana la fl. 3,20
1 a-ela-si, preabinu ornatu, cu desceptatoru fl. 3,90, 4,50
1 orologiu cu pictura fina pre partea anterioru, cadranu auritu seu cu gravure de arte elvetica, tote cu desceptatoru, unulu fl. 5, 6, 7, 8.
Orogiole de salone d'in bronzu cu recipientu si postamentu, unulu fl. 2-2,00
1 orol. mare fl. 3,20-4,50
1 orologiu englezescu de calatori, cu descept. carete nu se lasa a dormi... cu teca fl. 6.
Orogiole elvetice de pusunariu, bine regulate, cu garantia pre doi anii, forma prefrumosa, d'impr. cu catuna de auru-rou fl. 4,50

Orologie anglice de pusunariu

cu machina de nicolu seu de precosime, garantia pre 5 anii, aceste sunt cele mai sigure orologie fabricate pana acum.

- 1 Cronometru cilindricu fl. 9,50
2 auritu prin teca fl. 10,50
2 ancora cu sticla de cristalu fl. 11.
1 auritu fl. 12.
1 cu capsula duplice, savoneta fl. 13,50
1 acela-si auritu fl. 14,50
2 Remontariu (fara chianse) fl. 10,50
1 de cele mai fine fl. 14.
1 ancora de celia mai nouu, cu sticla de cristalu duplice, catu se pote ved'e constructiunea fara a se deschide orologiu fl. 10,50
1 aceea-si, ancora mai fina fl. 13,50
Orogiole pentru domne, fine si elegante fl. 12, 15, 18

Totu felulu de orologie vechie, si cele ce aici nu sunt insirate, se vendu mai estina decat ori unde aintrea. Unu orologiu de sore bine regulatu, cu compasu, in formatu de pusunariu, si dupa carele se potu regnila tote orologiele mecanice, costa numai 25 cr. — Se afla de vendiare numai la subsemnatulu.

Harthie, Bilete de Visita, Sigille

si alte unelte de scrisu

Tote de cea mai buna calitate, cu pretiurile urmatorie:

Devis a casei: „Marfa estina inca pote fi buna.“

- Harthie franceze de epistole.
Numele, literele initiale ori corona se intiparescu ghintu.
100 bucati in octavu, harthia fina alba fl. 45 cr.
100 „ anglesci, vergate ori liniate „ 65 „
100 „ vergate, in multe coloru „ 75 „
100 „ in quaru (patrate) fina, alba „ 85 „
100 „ angl. dintate ori liniate „ 1 „
100 „ Cuvete (invelitiune) in octavu albe „ 30 „
100 „ fine, octavu vergate, harthia tare „ 50 „
100 „ colorate, vergate „ 55 „
100 „ Pre d'in lantru epistole „ 60 „
100 „ pentru Cartu, vergate, harthia tare „ 65 „
Doue litere frumose d'impreuna cu corona impresse in osebite coloru moderne, costa pre
100 foie de harthie cu monogramu „ 30 „
100 cuvete cu monogramu „ 30 „
100 de bilete de visita
pre harthia cu lacu, cea mai fina litografiu, celu mai nou
foie de scrisore „ 1 „
tota acele-si cu impress. negra „ 50 „
Pene de Oficiu.
Pene regulatorie aplicabile la tota man'a si pre ori ce felu de harthia 12 bucati „ 24 „
1 duzenua, angl. in 12 feluri „ 10 „
12 „ (1 Carton) sortitile de mai susu „ 80 „
12 „ pene de aluminiu, sentite de rugina „ 80 „
1 „ pene de cauciucu, escelenti in felulu lor „ 10 „
1 „ condeie de plumbu, calit. buna, 10, 15, 25, 35, 45 cr.
1 „ stiluri de pene, calit. buna, 10, 15, 20, 30 cr.
Spre mare intesare si indemanare sunt novete condeie de plumbu cu machina, cari nu trebuiesc ascutite si sunt ascurate contr'a rupturii veruului, 1 bucatu in lemnu 10 cr., 1 buc. in osu 15 cr., 1 buc. cu capsula de pene si cutiasa 90 cr. 1 capsula plina de ajunsu pre 3 luno 10 cr., 1 buc. de gumu de rasu plumbulu si negramentulu 50 cr.
Sigille finu gravate (taiate) cu scrisore frumosa.
1 buc. cu doue litere si manunchiulu finu 50 cr. — Coroa costu 30 cr. Nume intregu se cocotescu estinu.
Tescuri pentru a tipari nume, finu lucrate 2 fl. 80 cr.
Stampille d'impreuna cu laditia de tinichea, unsore si penulu 4 fl. 50 cr.
Cele mai noue Stampille cari se umedicsen de sine si tiparescu 1000 de copie cu o singura umedire a masinei, prea indemanatece pentru oficie si epistolare. Pratinu unei-a d'impreuna cu cea mai fina gravura 6 fl. 50 cr.
Tabletie elastice si indestructibile pentru scotolote, pretulu unuia 5, 10, 15, 20 cr.
Cartecelle (bilete) de gratulatiune la din'a numelui, etc. forte frumose si elegante, cate unu 5, 10, 15 cr., era cele suprafine d'impreuna cu perinitia profumata purarea mrositoria, 20, 30, 40, 50 cr.

- Teece (nape) de scrisu mico, octavu-formatu, fara de requisite, cu inelatoria (broscu) 1 fl. 20 cr., 1,50, 1,50. Acele si d'impreuna cu requisitele 2 fl. 2, 50, lucrate cu luxu alatu d'ia laiatu catu si d'ia afara 3 fl. 50 cr., 4 fl., 4,50; mare quaru-formatu fara de requisite 1 fl. 80 cr., 2,50 era cu requisite, depinu inzestrate, 3 fl., 3,50, 4 fl. Acele-si lucrate cu luxu 4 fl. 50 cr., 5 fl. 5,50.
Maree de sigillu epistole cari pentru indemanare, escelentate si lipna sigura sunt a se preferi oblateloru si ceru rosie, cea mai fina calitate, si cu firma, insomne, nume ori monogramu, pretulu a 500 buc. 1 fl. 20 cr., era 1000 buc. 1 fl. 60 cr.
Papeterie una invetiore (enveloppe) frumosu lucratu, plina cu feruice harthie de luxu si cuvete, pretulu 1 buc. 25, 35, 50, 60, 80 cr. si 1 fl.
Presentu (daru) estinu si practicnu e noua garnituru de scrisu tornata d'in bronzu si compusa d'in unu. 10 bucati, anuntiu: 1 Calmaru cu apartinente, 1 Cuthiora de pene, 1 pondu pre harthie, 2 luminari, 1 termometru, 1 luminare manuala, 1 instrumentu de licutu focu, 1 stergatoru de pene, si 1 substratu de orologie si pretiose, tote frumosu si elegantu lucrate, era pretulu numai 3 fl.
Instrumente pentru desennu 1 buc. 50 cr., 1 fl., 1,20, 1,50, — 1 buc. completa 1 fl. 80 cr., 2,50, 3 fl. — 1 pene de desennu 30 cr. 1 Circinu, mieu 30 cr. mare 40 cr.
Globuri 50, 60 cr., 1 fl. 50 cr., 2 fl., 3.
Cuthiora cu tusiu plina cu cele mai fine cabri de miere, 1 buc. 30, 50, 60 cr., 1 fl., 1,50, 2 fl.
Cartecelle de notitie flno 10, 15, 20 cr., legate in pieb 25, 35, 50 cr.
Cera de sigillu prea-fina, binemrositoria. 1 buc. rosie 8, 10 cr., suprafina in telurite coloru 1 buc., 10 cr.
Pulvere de negrela non inventata mestecata manual cu spr produce escelintu negramentu lucitoru, 1 cuthiora 20 cr.
Modeluri pentru deprindiri in scripura ordonaria si caligrafica, pentru invetiatori si scolari, 1 fasciora, formatu mieu cu 12 esemplarie, scripura vasa, 10 cr., — 1 fasc. formatu mare cu 30 de esempl. pompose, de script. caligr. 65 cr. Modeluri pentru a inveti curionu de desennu, metodu celu mai nou, pentru incepete si dilectati, alegandu dupa placu costa 1 fasc. 10, 15, 20 cr.
Completa scola de desennu d'in 6 fasciore, citate de un renumitu maestru de desennu, incedandu de la primele lineminte (trasature) la gradini si intrinsece pana la cea mai inalta perfectiune a desennulu. A se recomanda mai alesu tencimele carea se perfectiuneza in acesta arte. Tote 6 fasciorele costa numai 1 fl. 20 cr.

(2-13-14)

In monarhia austriaca acesti articli se afla de vendiare numai in depusetoriulu subsemnatulu

A. FRIEDMANN in Vienn'a, Praterstrasse Nr. 26.